

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022922 19 Uvp
Banjaluka, 10.02.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi R. S., koju zastupa Pravobranilaštvo R. S., B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 17.05.2018. godine, tužene Uprave..., u predmetu izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022922 18 U od 25.02.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.02.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022922 18 U od 25.02.2019. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba podnesena protiv uvodno označenog akta tužene, kojim je djelimično usvojena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Komisije Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, Područne jedinice L. (u daljem tekstu: Komisija) broj ... od 22.01.2018. godine, te je poništena tačka 3. dispozitiva istog, dok je u preostalom dijelu žalba odbijena kao neosnovana. Tim prvostepenim rješenjem, u tački 1. dispozitiva utvrđen je sadržaj nepokretnosti u privremenom listu nepokretnosti/popisnom listu broj 573 k.o. M., koje se sastoje od zemljišta označenog brojem katastarske parcele k.č. broj 429, u tački 2. dispozitiva na tim nepokretnostima, odnosno zemljištu utvrđuje se pravo zajedničke svojine u korist Republike Srpske i A.P. iz M., u tački 3. dispozitiva se konstatuje da na predmetnim nepokretnostima nema tereta, ali ima ograničenja u vezi sa raspolaganjem na nepokretnostima, te se vrši zabilježba da je predmetno zemljište Republike Srpske uzurpirano od strane A.P., kao i zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja tih nepokretnosti do donošenja pravosnažnog rješenja nadležne imovinsko-pravne službe RUGIP PJ L., u tački 4. dispozitiva se konstatuje da će se u katastar nepokretnosti k.o. M. izvršiti upis podataka o nepokretnostima i nosiocu prava na nepokretnostima kako je to navedeno u tačkama 1. do 3. dispozitiva, u tački 5. dispozitiva se konstatuje da je privremeni list nepokretnosti nepokretnosti/popisni list broj 573 k.o. M. sastavni dio ovog rješenja, a u tački 6. dispozitiva se konstatuje da se ovim rješenjem stavlja van snage rješenje broj ... od 10.11.2017. godine.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi prvostepeno rješenje od 22.01.2018. godine, osim u pogledu tačke 3. dispozitiva koju je pravilno poništila (vezano za zabilježbu), obzirom da je Komisija na jasan način izvršila identifikaciju predmetnih nepokretnosti, pravilno zaključujući da se u pogledu k.č. broj 429 koja se u zemljišnoj knjizi vodi kao opštenarodna imovina radi o formiranoj parceli koja je

dijelom uzurpirana od strane fizičkog lica i za koju ne postoji mogućnost da se cijepa, pa da je bilo pravilno utvrditi zajedničku svojину na istoj u korist Republike Srpske i uzurpanta, shodno odredbi člana 43. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 124/08, 58/09, 95/11 i 60/15 - u daljem tekstu: Zakon o stvarnim pravima), jer tužilac kao titular opštenarodne imovine nije obilježio svoje nepokretnosti na terenu, iako mu je to bila obaveza, niti je bilo primjedbi na postupak koje bi opravdale eventualni dopunski premjer, kako to i tužena obrazlaže. Sud je naveo da na drugačije odlučivanje tužene u pogledu utvrđivanja zajedničke svojine na predmetnoj nepokretnosti ne može uticati okolnost što je odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine (objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 22 od 15.03.2018. godine), utvrđeno da odredbe člana 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12 i 110/16 - u daljem tekstu: Zakon o premjeru i katastru), nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske, jer u ovakvoj situaciji kada nepokretnosti na terenu nisu obilježene od strane tužioca i ne mogu se ni dopunskim premjerom odvojiti od zemljišta uzurpanata „jedino pravilno rješenje je primjena odredbe člana 43. Zakona o stvarnim pravima“ kako to obrazlaže tužena. Zaključno, sud je dodao da je pomenuta odluka Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine, shodno odredbi člana 68. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 104/11), bila osnov da tužena poništi samo tačku 3. dispozitiva prvostepenog rješenja vezanu za zabilježbu, kako je i učinila osporenim aktom čiju zakonitost tužilac nije doveo u sumnju navodima tužbe.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu zahtjev), tužilac pobija zakonitost iste zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. U zahtjevu iznosi da je nižestepeni sud podržao zakonitost osporenog akta od 17.05.2018. godine, uz stav da je tužena pravilno postupila kada je imajući u vidu odluku Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine (objavljena dana 15.03.2018. godine u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 22/18) poništila samo tačku 3. dispozitiva prvostepenog rješenja od 22.01.2018. godine vezanu za zabilježbu, dok je u ostalom dijelu prvostepeno rješenje ostavila na snazi obrazlažući da su ispunjeni uslovi da se predmetna nepokretnost upiše kao zajednička svojina Republike Srpske i uzurpanta i to primjenom odredbe člana 43. Zakona o stvarnim pravima, što predstavlja pogrešno zaključivanje. Podsjeća da je odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine utvrđeno da nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske odredbe člana 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o premjeru i katastru, koje su jedino propisivale mogućnost utvrđivanja zajedničke svojine na uzurpiranim nepokretnostima uz odgovarajuću zabilježbu, te ukazuje da odredba člana 43. Zakona o stvarnim pravima koja daje definiciju zajedničke svojine, suprotno stavu tužene, nije mogla poslužiti kao zakonski osnov za rješavanje predmetne upravne stvari. Kako je nižestepeni sud podržao nezakonitu odluku tužene, to tužilac konačno predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine te predmet vrati nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Tužena je dostavila odgovor na zahtjev u kojem navodi da ostaje kod razloga iz obrazloženja osporenog rješenja koje je bilo predmet ocjene pobijane sudske odluke.

Zainteresovano lice, A. P., nije dostavilo odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik

Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijanom presudom je odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene kojim je djelimično usvojena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Komisije od 22.01.2018. godine, te je poništena samo tačka 3. dispozitiva tog rješenja (vezana za zabilježbu), dok je u preostalom dijelu (kojim je na uzurpiranoj nepokretnosti utvrđeno pravo zajedničke svojine u korist Republike Srpske i uzurpanta) žalba odbijena kao neosnovana, uz iznošenje razloga od strane nižestepenog suda čiju pravilnost tužilac osnovano spori.

Sud ne gubi iz vida okolnost da je odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine koja je objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 22 od 15.03.2018. godine, utvrđeno da odredbe člana 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o premjeru i katastru nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske, ali smatra da to nije od značaja za zakonito rješavanje upravne stvari, jer tužena valjano zaključuje i pravilno obrazlaže da su kod ovakvog stanja stvari (kada nepokretnosti na terenu nisu obilježene od strane tužioca i ne mogu se ni dopunskim premjerom odvojiti od zemljišta uzurpanata) ispunjeni uslovi da se iste upišu kao zajednička svojina Republike Srpske i uzurpanata i to primjenom odredbe člana 43. Zakona o stvarnim pravima, jer je to „jedino pravilno rješenje“.

Ovakvo zaključivanje nižestepenog suda kojim se podržava stav tužene u suprotnosti je sa odredbama Zakona o premjeru i katastru, kojim je, između ostalog, propisana nadležnost Komisije, te postupak izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima. U odredbama tog zakona nije propisana mogućnost utvrđivanja zajedničke svojine na nepokretnostima koje su u društvenoj svojini, a koje su uzurpirane od strane fizičkih lica, što je i bio razlog da Ustavni sud Republike Srpske donese odluku broj U-6/17 od 28.02.2018. godine, koja je objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 22/18, dana 15.03.2018. godine. Pomenuta odluka Ustavnog suda Republike Srpske je donesena prije pobijane presude, zbog čega je odlučivanje nižestepenog suda podrazumijevalo uvažavanje činjenice da su odredbe člana 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o premjeru i katastru prestale da važe prije pravosnažnog okončanja predmetnog upravnog postupka, a koje odredbe su jedino propisivale mogućnost utvrđivanja zajedničke svojine.

Komisija dakle nije mogla prvostepeno rješenje donijeti primjenom nekog drugog propisa, pa ni na osnovu člana 43. Zakona o stvarnim pravima, već isključivo primjenom odredaba člana 71. do 87. Zakona o premjeru i katastru kojima je regulisan postupak izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima. U tom pravcu je bez osnova tumačenje suda da je tužena shodno odluci Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine, osporenim aktom od 17.05.2018. godine pravilno poništila samo tačku 3. dispozitiva prvostepenog rješenja vezanu za zabilježbu, jer takav selektivan pristup predmetu, odnosno selektivna primjena odluke Ustavnog suda Republike Srpske broj U-6/17 od 28.02.2018. godine u predmetnoj upravnoj stvari, predstavlja pogrešno i nezakonito postupanje, na čemu tužilac pravilno insistira u zahtjevu.

Zbog navedenog je potrebno ponovo odlučiti o žalbi tužioca, uvažavajući primjedbe iz presude ovog suda u vezi pravilne primjene propisa, o čemu nije vodila računa tužena donoseći osporeni akt.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca uvažava i pobijana presuda

preinačava na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. ZUS, jer su ispunjeni uslovi iz odredbe člana 10. tačka 2. istog zakona za poništenje osporenog akta.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša